

NOVELA STAVEBNÍHO ZÁKONA

Martin Tunka

Denním tiskem proběhla celkem nenápadná zpráva o schválení dlouho připravované a očekávané novely zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů. Stalo se tak hlasováním dne 13.2.1998 v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR (souhlas vyslovilo 151 ze 171 přítomných poslanců) a dne 18.3.1998 v Senátu Parlamentu ČR (pro hlasovalo 55 ze 70 přítomných senátorů).

Novela zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, nabude účinnosti dne 1. července 1998.

Dovolte mi, abych velmi stručně připomenul průběh prací na novele stavebního zákona. Ihned po schválení jeho dílčí novely v roce 1992 byly zahájeny pracovníky odboru územního rozvoje, tehdy Ministerstvo životního prostředí ČR, přípravné práce na hledání a ověřování nové koncepce stavebního práva. V roce 1994 ovšem došlo k zásadní změně tím, že vláda uložila zpracovat další novelu sta-

vebního zákona s požadavkem "zjednodušit procesy územního plánování a stavebního řádu". Znamenalo to tedy opustit úvahy o zásadních koncepčních změnách, které nejsou možné v rámci novelizace předpisu a bez úprav jeho právního okolí.

Pravděpodobně nikdo nepředpokládal, že si práce na novele a jejím schválení vyžádají tolik času a že k němu dojde až po čtyřech

letech. Rozhodně tomu nenasvědčovaly zkušenosti z let 1990 až 1992, kdy byla zpracována, projednána a schválena celá řada předpisů, které také vymezily možnosti úprav stavebního zákona.

Průběh prací na novele stavebního zákona ilustruje následující rekapitulace:

- březen 1994 - Vláda svým usnesením č. 150 uložila ministru hospodářství předložit do 31.10.1994 návrh novely stavebního zákona, který by zjednodušoval proces územního plánování a stavební řád.
- říjen 1994 - Návrh cílů a hlavních zásad novely stavebního zákona projednávala porada ministrů vlády.
- březen 1995 - Vláda usnesením č. 119 schválila návrh novely stavebního zákona.
- duben 1995 - Přijat zákon o novém jednacím řádu Poslanecké sněmovny s účinností od 1.8.1995. V důsledku něho bylo nutno vládní návrh novely stavebního zákona upravit a doplnit o srovnávací text a návrhy prováděcích vyhlášek.
- prosinec 1995 - Vláda předložila návrh novely stavebního zákona Poslanecké sněmovně.
- únor 1996 - Poslanecká sněmovna přijala návrh novely v 1. čtení.
- březen 1996 - Návrh novely projednal Výbor pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny a usnesením č. 330 jej doporučil schválit.
- květen 1996 - Návrh novely byl zařazen na program poslední schůze Poslanecké sněmovny ve volebním období ke 2. čtení; k jeho projednání z časových důvodů nedošlo.
- červenec 1996 - Vláda usnesením č. 382-411 stanovila, že před novým předložením bude návrh novely stavebního zákona opakovaně rozeslán do mezirezortního připomínkového řízení.
- leden 1997 - Vláda usnesením č. 8 o plánu práce na 1. pololetí 1997 uložila předložit návrh novely stavebního zákona do 31.3.1997 vládě.
- únor 1997 - Proběhlo mezirezortní připomínkové řízení.
- březen 1997 - Ministr pro místní rozvoj předložil návrh novely stavebního zákona předsedovi vlády.
- říjen 1997 - Poslanecká sněmovna Parlamentu přijala návrh novely stavebního zákona v 1. čtení.
- leden 1998 - Návrh novely projednal Výbor pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí Poslanecké sněmovny a usne-

sením č. 86 jej doporučil schválit. Návrh novely současně projednal i Hospodářský výbor Poslanecké sněmovny a usnesením č. 125 jej doporučil schválit.

- únor 1998 - Poslanecká sněmovna projednala návrh novely ve 2. čtení.
- 13. února 1998 - Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR schválila návrh novely stavebního zákona ve 3. čtení.
- únor 1998 - Návrh novely projednal Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu a doporučil jej ke schválení. Návrh novely současně projednal Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu Senátu a doporučil jej ke schválení.
- 18. března 1998 - Návrh novely stavebního zákona schválil Senát Parlamentu ČR.

Na základě schváleného znění novely jsou nyní zpracovávány návrhy prováděcích předpisů ke stavebnímu zákonu: vyhlášky o obecných technických požadavcích na výstavbu, vyhlášky o územně plánovací dokumentaci a územně plánovacích podkladech, a vyhlášky, kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona. Ministerstvo pro místní rozvoj bylo při přípravě těchto prováděcích vyhlášek vedeno snahou, aby datum nabytí účinnosti bylo shodné s novelou stavebního zákona.

Schválené změny stavebního zákona jsou maximum toho, co bylo možné upravit v rámci zadání zpracovat novelu a při respektování koncepce původního předpisu. Řada námětů na úpravy, které tento rámec překračují tedy nemohla být využita mimo jiné také proto, že dosud probíhá reforma veřejné správy, připravují se novely zákona o obcích, o okresních úřadech, a doposud nebyly stanoveny pravomoci budoucích krajů. Uplynulých šest let od novely v roce 1992 současně ovšem potvrdilo potřebnost nynější novelizace, což nakonec dokládá i výrazná většina hlasů, kterou byla novela schválena v Parlamentu ČR.

Pracovníky veřejné správy nyní čeká uvedení schválených změn do praxe. Tomu bude odbor územního plánování Ministerstva pro místní rozvoj napomáhat vydáním potřebných metodických materiálů, které se připravují, a samozřejmě i školením pracovníků veřejné správy.

*Ing. arch. Martin Tunka, CSc.
ředitel OÚP MMR*